

ปีที่ 31 ฉบับ 10820 วันอังคารที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2561 หน้า 24

‘วิทย์แก้จน’ 3ปีเพิ่มรายได้บุรีรัมย์

กรุงเทพธุรกิจ ● ผ้าไหมทอพื้นเมือง จากชุมชนบ้านสนวนนอก จ.บุรีรัมย์ เป็น 1 ในผลิตภัณฑ์เป้าหมายในโครงการ “วิทย์แก้จน” ที่กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (วท.) นำเทคโนโลยีและเครื่องมือวิทยาศาสตร์มาช่วยแก้ปัญหาต้นทุนการผลิต และคุณภาพ แคมยังต่อยอดด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัลสำหรับการตรวจสอบย้อนกลับ สร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้บริโภคที่ได้สินค้า ของแท้จากแหล่งที่ผลิตโดยตรงอันเป็น การสร้างมูลค่าเพิ่ม

กลุ่มทอผ้าไหมพื้นเมืองบ้านสนวนนอก หมู่บ้านท่องเที่ยวไหมและวิถีชีวิตพอเพียง อ.ห้วยราช มีชื่อเสียงในเรื่องวิถีการทอ ผ้าไหมแบบดั้งเดิมที่เรียกว่า “ผ้าไหม ทางกระรอก” กระบวนการผลิตผ้าทอของ กลุ่มเริ่มตั้งแต่การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การสาวไหม ตีเกลียว รวมถึงการทอออกมา เป็นผ้าทอที่เป็นผืนสวยงาม แต่มีปัญหา ด้านต้นทุนการผลิตและคุณภาพยังไม่คงที่

วิทย์ยกระดับรายได้ใน 1-3 ปี

สุวิทย์ เหมอินทร์ รัชมุนตรีว่าการกระทรวง วิทยาศาสตร์ฯ กล่าวในระหว่างการลงพื้นที่ เพื่อประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) สัญจร พร้อมเปิดงาน “มหกรรมวิทย์สร้างอาชีพ ยกระดับภูมิภาค” จ.บุรีรัมย์ว่า นโยบาย ของรัฐบาลมุ่งเน้นการสร้างสังคมแห่งโอกาส ลดความเหลื่อมล้ำ ในส่วนของ วท.ก็พร้อม ทำงานด้วยจุดแข็ง 3 ด้านคือ เทคโนโลยี พร้อมใช้, กระบวนการพร้อมปฏิบัติและ หลักคิดพร้อมดำเนินการ โดยบุรีรัมย์เป็น จังหวัดที่ 2 รองจากน่านในโครงการนำร่อง “วิทย์แก้จน” 10 จังหวัดพื้นที่ยากจนสุดของ ประเทศ ประกอบด้วย น่าน แม่ฮ่องสอน กาฬสินธุ์ นครพนม ชัยนาท ตาก บุรีรัมย์ อำนาจเจริญ นราธิวาสและปัตตานี

สำหรับบุรีรัมย์จะเน้นไปที่ 3 ด้านหลักคือ การแปรรูปสินค้าเกษตรที่เป็นผลผลิตในพื้นที่ ให้มีตลาดที่ใหญ่ขึ้น มูลค่าสูงขึ้น, สินค้าโอท็อป ที่มุ่งเน้นอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นของแต่ละชุมชน และการท่องเที่ยวชุมชนที่จะเชื่อมโยงเรื่อง ของเทคโนโลยี เช่น แอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือและ IoT เข้ามาเสริมให้นักท่องเที่ยว เข้าถึงและกระตุ้นความสนใจได้มากขึ้น

การพัฒนาจะเน้นการใช้ตลาดเป็น ตัวชี้นำ แทนที่จะเน้นกลุ่มที่มีตลาดเข้มแข็ง ก็มุ่งไปยังผู้ประกอบการกลุ่มล่างที่ยังเข้าไม่ถึงวิทยาศาสตร์แต่มีโอกาสสูงที่จะพัฒนา ขณะเดียวกันก็มีแผนที่จะกระตุ้นภูมิปัญญา ท้องถิ่นให้กลายเป็นนวัตกรรมชุมชน ผ่านโครงการ 1 ตำบล 1 นวัตกรรมเกษตร เพื่อยกระดับเกษตรกร 4 หมื่นรายและ กลุ่มเกษตรกร 2,000 กลุ่ม ให้ก้าวเข้าสู่ สมาร์ทฟาร์มเมอร์หรือเกษตรกรอัจฉริยะ กับ โครงการยกระดับโอท็อป ใน 10 จังหวัด ยากจน 2,000 กลุ่ม

รวมถึงส่วนของ “วิทย์สร้างพื้นฐาน” ผ่านโครงการชุมชนวิทย์ จัดตั้งหมู่บ้าน วิทยาศาสตร์พระราช 89 แห่งทั่วประเทศ พร้อมกับสร้างอาสาสมัครวิทยาศาสตร์ 1 หมื่นคน นักวิทยาศาสตร์ชุมชน 1.5 แสนคน ที่อาจจะมีการใช้นักเรียนทุนวท. เป็นแกนหลัก ในการดำเนินงาน เพื่อวางโครงสร้างพื้นฐาน ให้กับชุมชนและสามารถแก้จนได้ตรงจุด

“เราคาดหวังที่จะยกระดับรายได้และ คุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่จังหวัดบุรีรัมย์ ให้เกิดเป็นรูปธรรมภายใน 1-3 ปี จากนั้น ก็จะขยายไปยังจังหวัดพื้นที่ยากจนอื่นๆ ของประเทศต่อไป” สุวิทย์ กล่าว

โอบใหม่ผ้าก๊อปป้อบ้านสนวน

ในการนำวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและ นวัตกรรม (วทน.) ช่วยกระบวนการผลิตและ สร้างมูลค่าเพิ่ม “การทอผ้าไหมทางกระรอก” นั้น กรมวิทยาศาสตร์บริการ (วศ.) ส่งทีม นักวิทยาศาสตร์กลุ่มงานผลิตภัณฑ์ของใช้

ก.วิทย์ฯ นำเทคโนโลยีการย้อมสีผ้า ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ชุมชนบ้านสวนนอก จ.บุรีรัมย์

และสิ่งทอ สำนักเทคโนโลยีชุมชน ลงพื้นที่สำรวจพบว่า คุณภาพของผลิตภัณฑ์ผ้าทอของบ้านสวนนอกยังไม่คงที่ โดยเฉพาะในด้านการฟอกย้อมสีผ้า จึงได้ให้คำปรึกษาเชิงลึกและถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมผ้าที่ให้สีสดใส สีสันไม่ตกสีหลากหลายเพิ่มขึ้นและควบคุมคุณภาพได้สม่ำเสมอ โดยสัทธิธรรมชาติจากวัสดุที่มีในท้องถิ่นและการย้อมสีเคมีปลอดภัย

“เราให้คำปรึกษาและแนะนำเรื่องการปรับลดต้นทุนที่ไม่จำเป็น เน้นใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นที่หาง่าย เช่น การฟอกขาวไหมด้วยด่างซี้เถ้าใต้เตา ไปจนถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการย้อมสีเส้นใยไหมด้วยวัสดุธรรมชาติ ในท้องถิ่น เช่น แก่นขนุน เปลือกเพกา แก่นเข เปลือกมะพร้าว หรือหากต้องการใช้สีย้อมเคมี ทางนักวิจัยก็มีเทคโนโลยีการย้อมสีเคมีที่ปลอดภัยและประหยัดพลังงานไปถ่ายทอดให้แก่กลุ่มด้วย” อูมาพร สุขม่วง อธิบดีกรมวิทยาศาสตร์บริการ กล่าว

ยกตัวอย่าง Color ID Labeling เป็นการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือวิทยาศาสตร์ มาตรวจวิเคราะห์และกำหนดค่ามาตรฐานการย้อมให้ได้มาตรฐาน และสามารถอ่านค่าของสีออกมาเป็นตัวเลขทางวิทยาศาสตร์ ตามมาตรฐานสากล ช่วยแก้ปัญหาเจดสีไม่คงที่ของผ้าทอมือย้อมสีธรรมชาติ รวมถึงสามารถนำค่าสีนั้นตั้งเป็น color id ร่วมกับ การทำ AR Code ในฉลากที่สามารถทำให้ผู้ซื้อสามารถสอบกลับถึงแหล่งที่มาและกระบวนการผลิต เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่าได้สินค้าของแท้จากแหล่งที่ผลิตโดยตรง ทั้งยังสามารถขยายตลาดของผลิตภัณฑ์สินค้าที่มีเอกลักษณ์ประจำถิ่น อีกทางหนึ่ง นำไปสู่การสร้างตลาดระดับสากลในอนาคตได้